

Door de opmars van technologie is de kritiek dat de AEX exponenten van de oude economie onderdak verschaft, al lang niet meer gegrond. Bedrijven in de oude economie hebben plaatsgemaakt voor technologie-bedrijven, die een stuk volwassener zijn geworden.

Het maakt de AEX een stuk interessanter om in te beleggen dan pakweg tien jaar geleden. Maar met 25 namen blijft het gebrek aan spreiding een punt van zorg. Een belegger die bedrijven van enige omvang zoekt en echt goed wil spreiden, heeft nog steeds niet genoeg aan de Amsterdamse beurs.

Nieuwe aanwas en vertrekplannen

Een opvallend feit in 2020 was de plotselinge populariteit van de Nederlandse beurs. Het gebeurt niet vaak dat Euronext Amsterdam boven komt drijven in ranglijsten over nieuwe beursgangen. Eind mei mocht de Amsterdamse beurs zich dankzij de notering van koffieketen JDE Peet's op de borst kloppen als de plaats van de grootste beursgang sinds de wereldwijde verspreiding van het coronavirus.

De aanwas van nieuwe noteringen is sindsdien doorgegaan. Dat is niet per definitie goed nieuws. Nederland is binnen Europa een juridisch eldorado geworden voor beursfondsen die een groot deel van de beleggers niet voor vol aan zien. Zo zijn het Italiaanse Ferrari, het mediabedrijf van Berlusconi en het Russische Yandex speciaal naar Nederland gekomen om aandelen met ongelijk stemrecht uit te geven.

Ook blijkt Nederland aantrekkingskracht te hebben op zogenaemde SPACs (*special purpose acquisition companies*), ondernemingen zonder activiteiten die worden opgericht om geld via de beurs bij beleggers op te halen. Met dat geld wordt dan later een onderneming overgenomen. De SPACs blijken voor de oprichters vaak zeer lucratief. Beleggers moeten beseffen dat ze een blanco cheque afgeven en vaak niet de rechten hebben die ze bij een gevestigde beursgenoteerde onderneming hebben.

Tegenover de nieuwkomers waren er ook in dit coronajaar ondernemingen met vertrekplannen. Of beter gezegd: juist in dit coronajaar zag een aantal controlerende groot-aandeelhouders de kans schoon om 'hun' onderneming goedkoop van de beurs te halen. Dat was het geval bij kabelaar Altice en luxaflex-producent Hunter Douglas. De ontwikkelingen rond deze ondernemingen laten opnieuw zien dat slechte 'governance' geld kan kosten.

In de eerste week van december werd bekend dat aandeelhouders, ook de VEB, naar de Ondernemingskamer trokken om te voorkomen dat Altice-groottaandeelhouder en -bestuurder Patrick Drahi zijn positie misbruikt om minderheidsaandeelhouders met een magere vergoeding naar buiten te werken. Drahi wist een juridisch gevecht alleen te voorkomen door het eerdere bod fors te verhogen.

In december maakte president-commissaris en groot-aandeelhouder Ralph Sonnenberg van Hunter Douglas bekend de onderneming van de beurs te willen kopen. Net als bij Altice was het bod laag en opportunistisch. Sterker: het *play book* van Drahi lijkt exact gekopieerd door grootaandeelhouder en president-commissaris Ralph Sonnenberg. Het is wachten op meer informatie van de bieder. Aandeelhouders hebben inmiddels al laten weten dat het huidige bod op geen enkele manier de waarde van de onderneming reflecteert.

Drie grootmachten in beweging

Drie gevestigde namen aan de Nederlandse beurs hadden in 2020 met extra dynamiek te maken.

Shell moest voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog het dividend verlagen. Behalve de coronacrisis worstelt het energieconcern met de duurzame transitie. Ze staan daarin niet alleen. Nog niet zo lang geleden zat er weinig verschil tussen een belegging in Shell, ExxonMobil of BP. Maar inmiddels eisen de grote energiereuzen allemaal een andere rol op in de transitie naar een duurzamer energiesysteem. Dat is een weg vol risico's. Nu de meeste grote energieconcerns de vraag naar duurzame oplossingen stuwen, kunnen de prijzen voor deze oplossingen flink stijgen. De toch al magere rendementen komen zo verder onder druk te staan.